

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 3. decembar 2020.godine
Ref. br.:RK 1649/20

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI107/20

Podnosilac

Ismail Guri

Ocena ustavnosti

**Rešenja Vrhovnog Suda Republike Kosova Rev. br. 52/2018, od 17. maja
2018. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Ismail Guri iz opštine Kačanik (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava Rešenje Vrhovnog Suda Republike Kosova [Rev. br. 52/2018] od 17. maja 2018. godine (u daljem tekstu: Vrhovni Sud).
3. Podnosilac zahteva je osporeno Rešenje primio dana 12. jula 2018. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog Rešenja, putem kojeg je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede njegovih prava i osnovnih sloboda koje su zagarantvane Ustavom Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav). Podnosilac zahteva nije tačno razjasnio koja prava i slobode koje su zagarantovane Ustavom su bile povređene u osporenom Rešenju.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane) Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Sudom

6. Dana 3. jula 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Ustavnim Sudom Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 6. jula 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Gresu Caka-Nimani za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bajram Ljatifi (predsedavajući), Safet Hoxha i Radomir Laban.
8. Dana 10. jula 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni Sud o registraciji zahteva. Tog istog dana, Sud je takođe zaražio od Osnovnog suda u Uroševcu, Odeljenje u Kačaniku (u daljem tekstu: Osnovni Sud) da obavesti Sud u vezi sa datumom kada je podnosilac zahteva primio osporeno Rešenje Vrhovnog Suda.
9. Dana 23. jula 2020. godine, Osnovni Sud je podneo Sudu povratnicu koja pokazuje da je podnosilac zahteva osporeno Rešenje primio dana 12. juna 2018. godine.
10. Dana 11. novembra 2020. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

11. Podnosilac zahteva podnosi zahtev pred Sudom po drugi put. U nastavku će sud predstaviti sažetak činjenica u vezi sa sadašnjim zahtevom KI107/20 kao i sa

prvim zahtevom KI87/14, u onoj meri koliko su iste povezane sa sadašnjim zahtevom KI107/20.

Postupak u vezi sa tužbom za potvrđivanje prava preče kupovine u vezi sa nekim katastarskim parcelama

12. Dana 13. maja 2004. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Opštinskom sudu u Kačaniku (u daljem tekstu: Opštinski Sud), tražeći potvrđivanje njegovog prava na preču kupovinu za katastarsku parcelu 532/9 i 532/10 na mestu zvanom "Duškaja" u Katastarskoj Zoni Kačanik, kao i poništavanje kupoprodajnog ugovora klopjenog u vezi sa tim istim parcelama sa trećim licima, odnosno J.H i M.D (u daljem tekstu: sporne parcele).
13. Dana 23. novembra 2004. godine, Opštinski sud je Presudom [C. br. 95/2004], odbio, kao neosnovanu, tužbu podnosioca zahteva i potvrdio kupoprodajni ugovor sklopljen među trećim licima a u vezi sa spornim katastarskim parcelama. U ovoj Presudi, Opštinski Sud je, između ostalog, naglasio da (i) se sporne parcele uvrštene na spisak parcela koje su proglašene građevinskim zemljištem, i, smaim tim, uvrštene su u zonu urbanog plana opštine Kačanik; i (ii) zbog toga, na osnovu Zakona o Prometu Nepokretnosti, pravo preče kupovine pripada Skupštini Opštine kao i da tuženi, J.H, nije ispoštovao ovo pravo, kada je podneo Skupštini Opštine prvu ponudu za kupovinu, a ta ponuda je bila odbijena.
14. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je uložio žalbu pred Okružnim Sudom u Prištini (u daljem tekstu: Okružni Sud) a protiv gore navedene Presude Opštinskog Suda, tvrdeći da je došlo do ozbiljnih povreda odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog čienjničnog stanja, kao i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se osporena Presuda poništi a predmet vrati na ponovno odlučivanje.
15. Dana 10. decembra 2007. godine, Okružni sud je, u Presudi [Ac. br. 65/2005], odbio, kao neosnovanu, tužbu podnosioca zahteva i potvrdio je osporenu Presudu Opštinskog Suda.
16. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je podneo reviziju pred Vrhovnim Sudom a protiv Presude Okružnog Suda [Ac. br. 65/2005] u vezi sa Presudom Opštinskog Suda [C. br. 95/2004].
17. Dana 18. decembra 2008. godine, Vrhovni sud je putem Presude [Rev. br. 95/2008] odbio zahtev podnosioca za reviziju, smatrajući da, između ostalog "[...]da su presudama nižestepenih sudova pravilno primenjene materijalne odredbe i da presude nisu zahvaćene bitnim povredama odredaba parničnog postupka na koje se ukazuje revizijom".

Prvi zahtev podnosioca za ponavljanje postupka u vezi sa gore navedenom tužbom za potvrđivanje prava na preču kupovinu u vezi sa spornim parcelama. Ovaj postupak je podnosialc zahteva osporio pred Sudom u zahtevu KI87/14

18. Dana 29. aprila 2009. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev za ponavljanje postupka Okružnom sudu u Prištini, tvrdeći da je, na osnovu člana 232 (Ponavljanje postupka) Zakona br. 03/L-006 o Parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP), pronašao nove dokaze, odnosno da je sudija koji je učestvovao u donošenju Presude Opštinskog Suda [C. br. 95/2004] od 23. novembra 2004. godine, bio pristrasan zato što je bio "sestrić tuženog".
19. Dana 4. aprila 2011. godine, Okružni sud je u Rešenju [Ac. br. 534/2009], odbio, kao neosnovan, zahtev podnosioca zahteva za ponavljanje postupka.
20. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva je uložio žalbu pred Vrhovnim Sudom, tvrdeći da je došlo do pogrešnog i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja kao i do pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da se zahtev za ponavljanje postupka usvoji i da se ožalbeno rešenje poništi ili izmeni.
21. Dana 5. novembra 2013. godine, Apelacioni Sud je u Rešenju [CA. br. 5315/2012], odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva, i potvrdio je Rešenje Okružnog suda [Ac. br. 534/2009]. Pitanje podnosioca zahteva je prešlo iz Vrhovnog Suda na Apelacioni Sud nakon reorganizacije pravosudnog sistema na Kosovu tokom 2013. godine.
22. Jednog neodređenog dana, podnosilac zahteva se obratio Državnom tužilaštvu sa predlogom za iniciranje zahteva za zaštitu zakonitosti protiv Rešenja Apelacionog Suda [CA. br. 5315/2012] u vezi sa Rešenjem Okružnog suda [Ac. br. 534/2009].
23. Dana 10. februara 2014. godine, Državni tužilac je u [Obaveštenju KMLC. br. 7/14] odbio predlog podnosioca zahteva za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti.
24. Dana 15. maja 2014. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev KI87/14 pred Sudom, tražeći procenu ustavnosti Obaveštenja Kancelarije Glavnog državnog tužioca [KMLC. br. 7/14] od 10. februara 2014. godine.
25. Dana 8. decembra 2014. godine, Sud je proglasio zahtev podnosioca zahteva neprihvatljivim kao očigledno neosnovan po ustavnim osnovama.

Drugi zahtev podnosioca zahteva za ponavljanje postupka u vezi sa gore navedenom tužbom za potvrđivanje prava na preču kupovinu u vezi sa spornim parcelama koje podnosilac zahteva osporava pred Sudom putem sadašnjem zahteva KI107/20

26. Dana 18. septembra 2015. godine, podnosilac zahteva je ponovo podneo zahtev za ponavljanje postupka pred Apelacionim Sudom, tvrdeći da na osnovu tačke d stava 1 člana 232 ZPP-a, on je došao do novih dokaza, da je sudija koji je učestvovao u donošenju Presude Opštinskog Suda [C. br. 95/2004] od 23. novembra 2004. godine, bio umešan u izvršenje krivičnog dela.
27. Dana 26. novembra 2015. godine, Apelacioni Sud je u Rešenju [CN. br. 72/2015], odlučujući po sudiji pojedincu, odbio kao neosnovan zahtev podnosioca zahteva za ponavljanje postupka u vezi sa gore navedenom Presudom Opštinskog Suda.

28. Jednog neodređenog dana, a protiv gore navedenog Rešenja Apelacionog Suda, podnosilac zahteva je uložio žalbu pred Apelacionim Sudom.
29. Dana 9. januara 2018. godine, Apelacioni Sud je u Rešenju [AC. br. 4981/15], odlučujući po odgovarajućem veću, odbio kao neosnovanu žalbu podnosioca zahteva i potvrdio je Rešenje Apelacionog Suda [CN. br. 72/2015].
30. Dana 12. februara 2018. godine, protiv Rešenja Apelacionog suda [CN. br. 72/2015] i [AC. br. 4981/15], podnosilac zahteva je podneo reviziju pred Vrhovnim Sudom, tvrdeći ozbiljne povrede odredbi parničnog postupka kao i pogrešnu primenu materijalnog prava, sa predlogom da se napadnuto rešenje poništi a pitanje vrati na ponovno odlučivanje.
31. Dana 17. maja 2018. godine, Vrhocni Sud je u Rešenju [Rev. br. 52/2018], odbio zahtev za reviziju kao neosnovan, naglašavajući između ostalog da, u okolnostima ovog konkretnog slučaja, nije ispunjen niti jedan od uslova iz člana 232 ZPP-a za ponavljanje postupka kao i da *"tužilac nije podneo niti jedan dokaz koji bi mogao uticati da donošenje neke povoljnije odluke kao i da su ove činjenice i ovi dokazi bili predmet procene prilikom odlučivanja po ovom pravnom pitanju od strane nižestepenih sudova."*

Navodi podnosioca zahteva

32. Podnosilac zahteva tvrdi da je Rešenje Vrhovnog Suda [Rev. br. 52/2018] od 17. maja 2018. godine, koje se tiče postupka u vezi sa drugim zahtevom zaponavljanje postupka o gore navedenoj tužbi za potvrđivanje prava preče kupovine, doneto uz povredu njegovih osnovnih Ustavnih prava i sloboda.
33. Podnosilac zahteva nije tačno objasnio za koja prava i osnovne slobode koje su zagarantovane Ustavom od smatra da su mu povređena u osporenom Rešenju. Podnosilac zahteva pred Sudom naglašava da (i) sudija koji je odlučivao u vezi sa njegovom tužbom je preko Presude Opštinskog Suda [C. br. 95/2004] od 23. novembra 2004. godine, bio pristrasan i *"namerno nije pravično primenio materijalno pravo, odnosno član 19 Zakona o Prometu Nepokretnosti"*; i (ii) dokazi koji su predstavljeni protiv ovog sudije putem zahteva za ponavljanje postupka nisu uzeti u obzir od strane odgovarajućeg suda.
34. Pred Sudom, podnosilac zahteva naglašava da (i) *"i Tužilaštvo u Priozrenu ne našlo radnje falsifikovanja dokumentacije, koju sam ja primio tokom 2015. godine, ne sećam se tačnog datuma, ali, na nesreću, ove radnje su preduzete nakon odluke Ustavnog Suda [Slučaj KI87/14] sada, pošto su se pojavili novi dokazi u vezi sa ovim slučajem, podnosim još jednom ovaj zahtev pred Ustavnim Sudom."*; i traži da se (ii) *"ovaj zahtev uzme u obzir i da se isti usvoji; i da se (iii) "primeni zakon i ustav, zato što su sve do sada isti bili konstantno povređivani"*.

Ocena prihvatljivosti zahteva

35. Sud prvo ocenjuje da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje navedene Zakonom i predviđene Poslovníkom o radu.

36. S tim u vezi, Sud se pre svega poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i Ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

37. Sud se dalje takođe poziva i na uslove o prihvatljivosti, koji su dalje propisani u Zakonu. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na članove 47 (Individualni zahtevi) i 49 (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47
(Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 49
(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od četiri (4) meseca. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku [...]”.

38. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud pre svega naglašava da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava jedan akt javnog organa, odnosno Rešenje Vrhovnog Suda [Rev. br. 52/2018] od 17. maja 2018. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva koja su navedena u zakonu. Međutim, Sud naglašava da je u suprotnosti sa zahtevima iz člana 49 Zakona, zahtev Sudu bio podnet van zakonskog roka od četiri (4) meseca.
39. S tim u vezi, Sud naglašava da izuzev kriterijuma od četiri (4) meseca koji je propisan Zakonom za podnošenje zahteva Sudu u skladu sa postupkom koji je propisan u stavu 7 člana 113 Ustava, odnosno individualnih zahteva, postoji takođe i tačka (c) stava (1) pravila 39 (Kriterijumi o prihvatljivosti) Poslovnika o Radu, koja propisuje sledeće:

Pravilo 39
(Kriterijumi o prihvatljivosti)

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

c) ako je zahtev podnet u roku od četiri (4) meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva, i [...].

40. U okolnostima ovog konkretnog slučaja, Sud podseća da podnosilac zahteva osporava Rešenje Vrhovnog Suda [Rev. br. 52/2018] od 17. maja 2018. godine. Povratnica koja je dostavljena Sudu od strane Osnovnog suda, potvrđuje da je podnosilac zahteva primio osporeno Rešenje dana 12. juna 2018. godine. Podnosilac zahteva je podneo njegov zahtev Sudu dana 3. jula 2020. godine, nakon više od dve (2) godine posle donošenja osporenog akta. Samim tim, Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca zahteva podnet nakon zakonskog roka od četiri (4) meseca koji je propisan Zakonom i Poslovníkom o Radu, i zbog toga je neprihvatljiv za razmatranje.
41. Sud ponavlja da je svrha zakonskog roka od četiri (4) meseca, prema članu 49. Zakona i pravilu 39 (1) (c) Poslovníka da promoviše pravnu sigurnost, obezbeđujući da se slučajevi koji pokreću ustavna pitanja razmatraju u razumnom roku i da ranije odluke ne budu konstantno otvorene radi osporavanja. (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a: *Sabri Gunes protiv Turske*, zahtev br. 27396/06, Presuda od 29. juna 2012. godine, stav 39; vidi takođe, između ostalih, slučajeve Suda KI140/13, sa podnosiocem *Ramadan Cakiqi*, Rešenje o neprihvatljivosti od 17. marta 2014. godine, stav 24 i KI120/17, sa podnosiocem zahteva *Hafiz Rizahu*, Rešenje o neprihvatljivosti od 7. decembra 2017. godine, stav 39).
42. Kao zaključak, na osnovu razloga koji su navedeni iznad, Sud utvrđuje da zahtev nije podnet unutar zakonskog roka koji je propisan u članu 49 Zakona i u pravilu 39 (1) (c) Poslovníka o Radu i, samim tim, Sud ne može da razmotri meritum slučaja, odnosno, da li su putem osporenog Rešenja povređena ustavna prava podnosioca zahteva.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 49 Zakona i u skladu sa pravilom 39 (1) (c) Poslovnika o radu, dana 11. novembra 2020. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- I. DA DOSTAVI ovo Rešenje odluku stranama;
- II. DA OBJAVI ovo Rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20 (4) Zakona;
- III. Ovo Rešenje odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Gresa Caka-Nimani

Gresa Caka-Nimani

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

Arta Rama-Hajrizi